

> Voorzichtig met de **fietsweg**

Karin Broer

Ook buiten de bebouwde kom geldt de hoofdregel voor fietsstraten: wil het concept werken, dan moeten er meer fietsers rijden dan auto's. Dat blijkt uit een gebruikersonderzoek naar vijf 'fietswegen' van het Waterschap Zeeuwse Eilanden.

*'Gebruikers hebben moeite met het concept.
Een fietsweg is en blijft een compromis.'*

De fietsweg is eigenlijk een fietsstraat buiten de bebouwde kom, een weg voor fietsers waar de automobilist 'te gast' is. In Zeeland is dit concept door het Waterschap Zeeuwse eilanden op diverse plaatsen uitgevoerd. Steeds is min of meer voor dezelfde vormgeving gekozen: een bult van plusminus acht centimeter hoogte die de weg in twee smalle rijlopers verdeelt. Auto's kunnen passeren maar de bult in het midden zorgt voor gepaste snelheid.

Communicatiebureau Lievens onderzocht wat gebruikers van vijf fietswegen vinden. In zijn algemeenheid blijken gebruikers niet staan te springen. Ze geven het concept een 5,7, een onvoldoende dus. Maar er blijken grote verschillen te bestaan in de oordelen over de vijf locaties. De fietsweg van Middelburg naar Groot Abeele en die onder aan de duinen bij Dishoek blijken wel goed te functioneren. De Middelburgse

fietsweg haalde een 7,1. Die bij Dishoek kreeg geen cijfer omdat er te weinig mensen aan de enquête hadden meegewerkt, maar de indruk is positief. Kees Slabbekoorn van het waterschap: 'Dat strookt ook met wat ik uit het veld hoor.'

Verhouding fiets-auto

De drie andere onderzochte fietswegen kregen dus een onvoldoende. In alle drie gevallen blijkt de verhouding fiets-auto niet goed te zijn: er rijden meer auto's dan fietsen. In het geval van de fietsweg bij Heinkenszand en Kamperland rijden er zelfs bijna twee keer zoveel auto's als fietsen. Precies omgekeerd dan de stelregel die we uit onderzoek naar de fietsstraat kennen (zie www.fietsberaad.nl).

De twee verkeerskundigen van het waterschap, Kees Slabbekoorn en Annelieke Landré, zien die verhouding als de grote

De fietsweg van Middelburg naar Groot Abeele (links) en die onder aan de duinen bij Dishoek (rechts) voldoen goed.

'Weggetjes waar vijftig auto's op een dag rijden, daar hoef je geen fietsweg van te maken.'

De fietsweg bij Kamperland (boven) en die bij Heinkenszand (onder) worden onvoldoende beoordeeld. Er rijden dan ook bijna twee keer zoveel auto's als fietsen.

boosdoener. Van andere vormgevingsaspecten is het moeilijker de precieze rol aan te geven. Landré: 'Dat een tracé lang is, heeft wellicht ook invloed. Automobilisten moeten dan redelijk lang hun geduld bewaren. Aan de andere kant is de fietsweg bij Middelburg ook een redelijk lang tracé maar dat is een weg met vrij veel bochten. Dat betekent dat automobilisten niet kunnen inhalen omdat ze geen zicht hebben. De vormgeving versterkt dan als het ware de verhoudingen tussen automobilisten en fietsers.'

Bij de fietsweg bij Krabbendijke, die een 5,0 scoorde, was iets anders aan de hand. Ook als een verrassing voor het waterschap werd een busroute omgelegd, waardoor over de fietsweg niet alleen veel schoolkinderen fietsten, maar ook zeer regelmatig bussen reden. In het kielzog van de bussen bleken meer automobilisten voor de route te kiezen.

Liever een fietspad

Over het algemeen zijn gebruikers dus kritisch. Verrast dat de verkeerskundigen? Niet echt. Slabbekoorn: 'Gebruikers hebben moeite met het concept. Een fietsweg is en blijft een compromis. Veel fietsers zeggen: geef ons maar een fietspad. Maar wij weten dat er op wegen met fietspaden ook de vreselijkste ongelukken gebeuren. Ook uit dit onderzoek blijkt dat op een fietsweg minder hard wordt gereden. Dat is altijd goed voor de veiligheid.' Wat betreft objectieve veiligheid scoren alle vijf de fietswegen prima. Er zijn geen ongelukken gebeurd. Slabbekoorn en Landré blijven het concept fietsweg waardevol vinden. Landré: 'De conclusie is dat je nog beter moet kijken waar je het toepast. De verhouding fietsers-automobilisten moet in orde zijn. We zullen kritischer kijken naar het gebruik. Maar we zullen het wel blijven toepassen op wegen met een bepaalde problematiek.' Dat zijn bijvoorbeeld wegen die om

een bepaalde reden niet af te sluiten zijn voor het autoverkeer, waar voor een fietspad geen plaats is of waar een fietspad een overdreven maatregel is. Ook in de recreatiegebieden waar het alleen in de zomer druk is, kan de maatregel een oplossing zijn. Landré: 'Het is geen maatregel die je veelvuldig toepast. Weggetjes waar vijftig auto's op een dag rijden, daar hoef je geen fietsweg van te maken, maar in sommige situaties is het echt een oplossing.'

Over twee van de drie onvoldoende scorende fietswegen zijn gesprekken gaande om ze aan te passen, of toch maar een fietspad aan te leggen.

> **Een fietsweg is en blijft een compromis. Je moet kijken waar je het toepast.**